

Beretning fra censorformandskabet for It, multimedie og webudvikling 2015-16

Resume

Det overordnede billede vi må tegne for det akademiske år 2015-16 er, at det på it-multimedie og webområdet er lykkedes at få knækket nogle af de væsentlige udfordringer, området har været belastet af. Til gengæld er der ved at opstå nogle nye som følge af:

- uddannelses og forskningsministerens politiske udmeldinger,
- udviklingen i branchen
- de ændringer, som de enkelte uddannelsesinstitutioner undergår.

It-branchens altoverskyggende problem er mangel på kvalificeret arbejdskraft. Erhvervsstyrelsen har i juni 2016 publiceret en rapport, der redegør for, at der lige nu mangler 3.000 personer inden for it-professionen – og at dette tal er på vej mod 19.000 inden for en overskuelig årrække. Dette scenarie har stor skadelig indvirkning på Danmarks evne til at digitalisere sig i tilstrækkeligt omfang – og således på vores konkurrenceevne. Danmark er da også på vej ned af de internationale ranglister på væsentlige parametre for digitalisering, herunder på it-uddannelsesområdet.

Det er i det lys glædeligt, at optaget til uddannelserne i 2016 er returneret til niveauet for 2014 efter en 20% nedgang sidste år, men der vil i de kommende år være behov for at hæve optaget endnu mere for at dække behovene for især udviklerkompetencer.

En stor del af optaget på flere af it-uddannelserne består af internationale klasser, Branchen har behov for, at vi i fællesskab sørger for, at flere af disse forbliver i Danmark efter endt uddannelse jf. ovenstående problemstillinger. Vi må derfor på det skarpeste tage afstand til uddannelses- og forskningsministerens politiske udtalelser om, at vi skal nedbringe optaget af udenlandske studerende. Dette vil frem for alt have stor negativ indflydelse på Danmarks konkurrenceevne – og modvirke bestræbelser på, at vi får lukket den ovenfor omtalte manco af gode it-hoveder.

Aftagerbranchen omkring it, multimedie og webuddannelserne sikrer de studerende næsten 100% beskæftigelse. Alene nogle af de lidt såkaldte blødere grene af nogle af uddannelserne kan være beskæftigelsesmæssigt udfordret. Til gengæld kan udsigten til den i praksis nærmest sikre beskæftigelse have negativ indflydelse på de studerendes flid på studierne. I formandskabet har vi afholdt møder med flere uddannelsesledere og lærere på flere af hoveduddannelserne, hvorfra vi erfarer, at der er problemer med at få de for mange studerende til at lægge den nødvendige indsats som et fuldtidsstudium. I formandskabet har vi det bud på en løsning, at vi vil opfordre til, at de studerende hurtigere end i dag kommer i tæt kontakt med erhvervslivet. Dermed vil de hurtigt få et indblik i, hvad der kræves og forventes af dem.

Vi oplever i formandskabet endvidere problemer med effekten af, at skolerne i vid udstrækning indfører lokale studieordninger, der på væsentlige felter afviger fra øvrige uddannelsesinstitutioner. Vi anerkender, at dette kan have nogle fordele i relation til de forskelligheder, der er mellem store og små aftagervirksomheder og mellem det østlige og vestlige Danmark. Men det giver også nogle udfordringer, når en aftagervirksomhed skal sammenligne kandidater fra forskellige skoler – og det giver desuden i eksamensmæssig forstand nogle udfordringer for censorerne.

I forhold til censur er vores uddannelser udfordret af mangel på kriterier for og procedure omkring håndteringen af eksamenssnyd og plagiering. Vi har tidligere påpeget dette forhold for ministeriet og til vores store forbløffelse oplevet, at ministeriet ikke reagerer på dette.

Der er herudover betryggende forhold omkring eksamen og censoropgaven på området.

September 2016

Ole Middelhede, Censorformand

Ole Eriksen, Næstformand

1. Censorkorpset sammensætning (jf. § 22 og § 28, stk. 2, 3. pkt.) herunder:

- Censorkorpset har en fin sammensætningen med en lille overvægt af erhvervsensorer. Dette beror primært på, at skolecensorer som følge af overenskomstmæssige forhold i en periode valgte at afholde sig fra at melde sig som censorer. Rigtig mange af disse er imidlertid stille og roligt ved at vende tilbage i matriklen. Der er ikke unaturligt en klar overvægt af mænd i censorkorpset, da professionen er præget af mænd.
- Der foregår formandskabet bekendt ikke gensidig censur. Vi har observeret en enkelt censor, der har været påfaldende mange gang på samme institution og sendt denne sag til nærmere undersøgelse.

2. Årets arbejde i Censorformandskabet (jf. § 27), herunder:

Censorformandskabet for It, multimedie- og webudvikling består af en kombination af personer (Ole Middelhede som formand og repræsentant for aftagervirksomhederne samt Ole Eriksen som næstformand og repræsentant for uddannelsesinstitutionerne) med en baggrund, der dækker og repræsenterer:

- De største Brancheorganisationer, nemlig IT Brancheforeningen og It Forum
- Jævnlig kontakt til både store, mellemstore og små virksomheder i Øst og Vestdanmark
- Offentlig virksomhed og privatvirksomhed på både salgs- og brugersiden
- It-tekniske så vel som it-forretningsmæssige vinkler
- It-karrieremæssige forløb
- Rekruttering af it-faglige kompetencer
- Uddannelsesinstitution og aftagermarkedet
- Censor og eksaminatorrollerne

Det betyder, at vi er i stand til at forstå sammenhænge i de dagsordener og interesser, der er i spil omkring censorarbejdet. Vi arbejder fokuseret på, at aftagervirksomhederne kan modtage kandidater med rette faglige kvalitet og som er blevet behandlet med den rette kvalitet og fairness i forbindelse med eksamener.

Vi har tilrettelagt en årscyklus i vores censorformandsskab baseret på efterhånden rigtig mange års erfaring og samarbejde med interessenterne. Vores primære fokus jf. ovenstående er først og fremmest af bidrage til den direkte oplevede kvalitet for de primære interessenter omkring censur og eksaminer i vores uddannelsesfamilie.

Vi har i uddannelsesfamilien ikke mindre end 7 uddannelser med samlet set en af de største censormatrikler og et omfang på 8.000 eksamener. Vores fagområde er herudover komplekst med fag og kompetencer, der rangerer i flere arkitektoniske lag med mange forskelligartede metoder.

Dette års arbejde i censorformandskabet har omfattet:

- Telefon og mail-dialog med interessenterne i et omfang af 752 mails alene i censorformandens mailbox.
- Der har i indeværende studieår været holdt formelle møder mellem formandskabet og formanden for Datamatiker-netværket. Der har desuden været uformel kontakt til flere af uddannelseslederne på øvrige uddannelser.
- Desuden har formandskabet skriftligt rådgivet formændene for de 7 uddannelser, uddannelseslederne ved de forskellige uddannelser samt alle censorer om regler og procedurer ved aftaleindgåelse af censoropgaver.
- Formandskabet har endvidere deltaget i faglige lærermøder på en af uddannelsernes studie med fokus på studieforhold.
- Herudover er formandskabet ofte blevet brugt til rådgivning i forhold til enkelte sager pr. tlf. eller mail.

- Censorformandsskabet lægger stor vægt på de omfattende indberetninger fra både censorer og eksaminatorer og har brugt disse aktivt til at følge op på afvigelser i forhold til acceptabel kvalitet. I e situationer, hvor vi oplever gentagne og/eller alvorlige problemer, går vi i dialog med henblik på at rette op på kvaliteten
- Censorformandsskabet har desuden deltaget i flere møder i IT Brancheforeningens Uddannelsesudvalg og i it-forums ditto, hvor der er udvekslet information og viden med professionen og brancheforeningen, herunder om forhold til branchens behov og uddannelsernes kvalitet. Endelig har vi været i dialog med Dansk ITs uddannelsesudvalg.
- Koordinering i formandskabet

2.1 Samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne og censorformandskabet

Rådgivningsindsatsen i forhold til aftaleindgåelse mellem institutioner og censorer har for første gang i et årti kørt næsten uden problemer – efter gennemførelse af seneste rådgivning. Der har været forsøgt prøvet mange løsninger af. Det der virkede var truslen om, at Aftaleloven potentielt kunne tages i anvendelse, hvis skolerne ikke ved aftaleindgåelsen oplyste deres normer og takster.

Der er herudover et generelt fint samarbejde mellem institutioner og formandskabet.

3. Grundlaget for eksamen (jf. §30)

3.1 Fagligt niveau

Det er censorformandskabets vurdering af det faglige niveau på uddannelserne ud fra karaktererne har et tilfredsstillende niveau, herunder at langt hovedparten af censorer er i stand til at benytte karakterskalaen.

Generelt opfattes kandidaterne i store dele af erhvervslivet til have et tilstrækkeligt fagligt og praksisnært niveau til straks at kunne skabe værdi på deres respektive områder. I nogle – og især i de allerstørste virksomheder i Hovedstaden – foretrækkes kandidater på universitetsniveau. Det forandrer dog ikke, at kandidaterne i vid udstrækning er efterspurgt og ledigheden faldende i et jobmarked, hvor der er 3.000 ubesatte stillinger gående mod en mangel på 19.000 kandidater jf. ERST (juni 2016).

På multimediedesigneruddannelsen, der appellerer til kandidater med meget stor it-kompetencemæssig spredning, kan der opleves kandidater, der har svært ved at leve op til den tekniske dybde i de krav, der stilles i store dele af it-branchen. Disse kandidater kan til gengæld ofte med fordele indgå i andre dele af erhvervslivet i mere digitalt kommunikative jobroller.

3.1.1 Udvalgte fagområder

Intet at bemærke.

3.2 Prøveformerne

Vi må endnu engang gøre opmærksomme på, at der er **uklarhed om kriterier for plagiering**. Institutionerne har indført et nyt it-system (Wiseflow), der kan udføre plagieringskontrol. Der er til gengæld ingen praksis for regler eller procedurer for håndtering af disse kontroller. Det er blevet formandskabet oplyst, at det er uddannelsesinstitutionerne, der sætter standarderne, hvilket er os helt ubegribeligt. Der må vel gælde ens vilkår og regler for alle studerende. Flere censorer er i årets løb kommet i klemme og manglen på retningslinjer har afstedkommet flere uenigheder med efterfølgende sager.

Prøveformerne er generelt velfungerende og medvirker til, at censorer kan vurdere de enkelte studerende i forhold til læringsmålene.

3.3 Informationen fra uddannelsesinstitutionerne (jf. § 24 stk. 2)

Dette område ser ud til at have fungeret tilfredsstillende for første gang i mange år. Der har været meget få indberetninger om forudgående manglende information.

3.4 Overensstemmelse med mål og øvrige krav fra bekendtgørelser og studieordninger

Der er fra langt de fleste sider indberettet, at dette punkt er overholdt.

Der er fortsat et antal beretninger gående på problemer med de mange individuelle studieordninger på især Datamatiker-studiet. Formandskabet ønsker at gøre gældende, at der er misforhold mellem den opgave, der ligger i at sætte sin ind i den lokale studieordning og den tid, der er afsat til dette. Opgaven medfører typisk læsning af 20-40 sider, der honoreres med 1 time, hvoraf der også skal afses tid til andre opgaver. Med mindre dette ændres, må vi forudse, at der fortsat vil være problemer med, at censorer ikke i tilstrækkelig grad har sat sig ind i de lokale studieordninger og benytter sig af generelle antagelser.

3.5 Ensartet og retfærdig behandling

Der er fra alle sider indberettet, at dette punkt er overholdt.

Formandskabet vil dog ikke undlade endnu engang at rejse en særlig problemstilling, der er ved at opstå som følge af, at nogle af uddannelsesinstitutionerne er begyndt at afvige fra den fælles norm for tildeling af timer til censur pr. studerende. Der er således tale om en uretfærdig behandling af de studerende, når nogle uddannelsesinstitutioner tilbyder fx 4 timer pr. studerende til forberedelse og andre 1,5 timer på samme eksamen. I den sidste ende har det produkt, som aftagervirksomhederne skal købe ikke ensartet behandlet på kvalitet. Dette er i høj grad kritisabelt.

4. Klager og ankesager (jf. § 25, 4. pkt.)

Der har formandskabet bekendt ikke været klagesager eller ankesager jf. §25.

5. Årets temaer

Vi har ikke arbejdet med nogen temaer. Se begrundelsen herfor i vores beretning fra sidste år.

6. Evaluering af skabelonen

Vi konstaterede sidste år med glæde, at skabelonen havde sammenhæng med et dataudtræk, der understøtter det, Ministeriet ønsker at vide. Det er en delvis sandhed, for der er stadig flere væsentlige ting, der ikke er arbejdet med i den mellemliggende periode. Vigtigst af alt en integration med kvalitetsregisterringer. Således kan spørgsmålet om, hvor mange væsentlige problemer, der har været, ikke besvares entydigt.

Dokumentation og refleksion over det indsamlede materiale fra censorerne

I dette afsnit vil vi gennemgå de problemområder, der er blevet indrapporteret i censor- og eksaminatorrapporterne i det forgangne akademiske år.

Evalueringsystemet

Vi indførte for et år siden en opgraderet udgave af både censor- og eksaminatorrapporterne med udvidet skrålys på de konkrete samarbejdsforhold mellem censor og eksaminator. Dette med henblik på konstant at monitorere og forbedre kvaliteten – både på censor, eksaminatorrollen og ikke mindst på skolernes håndtering af forholdene.

Vi har endnu ikke fået udbygget med bedre advarsels- og rapporteringsmuligheder, således at vi i formandskabet struktureret kan monitorere præstationer og trends i relevante sammenhænge med en rimelig indsats fra vores side. Det har vi ikke helt muligheder for med adskillige tusinde eksamener og de værktøjer, vi har til rådighed. Hvis der er anvendt en vurdering, der er 'utilfreds' eller 'meget utilfreds' kigger vi altid på den pågældende indberetning.

Vi bruger i formandskabet evalueringer til at følge op på censorer og skoler, når der er tale om alvorlige og/eller gentagne fejl eller dårlig kvalitet, således at der kan iværksættes korrigerende handlinger.

Vi forfølger således indberetningerne, hvis de er af en sådan art, at der skal rettes op på forhold fremadrettet. Vi eskalere indberetninger efter følgende model.

1. Indhentning af information fra den anden part.
2. Rådgivning af den part, der foreligger en indberetning på om, hvad der kan og skal rettes op på.
3. Uddeler en advarsel i tilfælde af gentagelser eller ved særlig grov karakter.
4. Indstilling til hel eller delvis afbeskikkelse for censorer, hvis der ikke er vilje eller evne til at rette op på forhold af særlig vigtig karakter. Indberetning til Ministeriet, hvis der er tale om forhold på skolerne.

Vi foretager behandling af materialet samlet, typisk et par måneder efter eksamensafholdelse – med mindre andet taler for hurtigere behandling af den enkelte indberetning.

Censorrollen

Vi har med vores nye evalueringssystem fået en række evalueringer, der peger i retning af behov for en bedre censoruddannelse. Der er især behov for at, at vi samlet set mere systematisk forbedrer os omkring en mere udbredt opfattelse af, hvordan rollen som censor skal spilles bedst muligt. Typiske kvalitetsafvigelser er på rollen er:

Argumentation for karakter

Censor lykkes i flere tilfælde ikke med at argumentere tilstrækkelig kvalificeret for sin karaktergivning. Det er naturligvis en klassisk problemstilling, at der kan være divergerende opfattelse af den studerendes faglige niveau. Vi har en opgave i at tydeliggøre, hvordan spillet om karaktergivning bør foregå, herunder en præcisering af, hvordan censor og eksaminator skal forholde til karakterskala, læringsmål, mv.

I relation til dette punkt angiver flere eksaminatorer, at de opfatter det således, at censorerne ikke har sat sig tilstrækkelig godt ind i læringsmålene.

Notetagning

Der er kommet flere bemærkninger om, at flere censorer ikke i tilstrækkelig grad tager noter i fornødent omfang. Nødvendigheden af dette skal vi have pointeret for censorerne. Dette har både stor symbolsk værdi og er en forudsætning for tilstrækkelig dokumentation i forbindelse med klagesager, mv

Censors rolle ved eksamen – om at lytte og blande sig

En kilde til utilfredshed fra eksaminators side er censors evne til at balancere sin lytten og lyst til at stille spørgsmål. Det er måske så heller ikke helt nemt, når nogle eksaminatorer klager over, at censor blander sig for meget, mens andre klager over, at censor ikke stillede spørgsmål overhovedet.

Vi har en kommende opgave i at hjælpe parterne med den rette forventningsafstemning, herunder endnu en præcisering af de to roller.

Censors forberedelse

Der er desuden nogle indberetninger om manglende forberedelse på censor. Det er uacceptabelt. Vi sætter vores lid til, at maksimere antal opgaver, som en censor kan påtage sig, vil få den gavnlige effekt på dette.

Censors personlige fremtræden

Vi har flere rapporteringer om utilfredshed med censors personlige fremtræden, som kan dække over flere ting i samarbejdet, der kan være gået galt i de enkelte tilfælde. Vi reagerer ikke på en enkelt indrapportering, men tager typisk en kontakt til pågældende censor, hvis der har været flere observationer af denne art – eller det indberettede har været særlig alvorligt.

Skolers og eksaminators rolle

Der har i det forgangne år været meget få indberetninger med væsentlig grad af utilfredshed.

Det væsentligste emne har omhandlet det faglige niveau hos de studerende, som i de pågældende tilfælde af censor har været betegnet som lavt eller har manglet nogle faglige elementer.

Vi kan i formandskabet på baggrund af indberetningerne ikke konkludere noget entydigt, men vil i den kommende periode i samarbejde med uddannelseslederne og andre interessenter vurdere dette område nærmere.

Formandskabets rolle i øvrigt

Ud over behandling af de klager, vi modtager, bruges vi som formandskab også som rådgiver på enkelte sager, der er opstået. Dette kan vi gøre i begrænset omfang og i de mest alarmende sager.

Vi har i år i et enkelt tilfælde måtte bede en censor om ikke at misbruge vores tid.

Et emne, der stadig fylder hos flere censorer er forhold for honorering, når der er større afvigelser fra det rekvirerede antal studerende til det faktiske. Dette betyder ofte, at censor får en honorering, der på ingen måder står i forhold til den anvendte tid, fx hvis der er booket til en hel dag med 6-8 studerende og der alene er en enkelt, herunder måske noget ikke betalt rejsetid. Det er et emne, som formandskabet vil fortætte med at drøfte med uddannelsesinstitutionerne.

September 2016

Ole Middelhede, Censorformand

Ole Eriksen, Næstformand

Bilag et faktaark pr. uddannelse

Vedlagt.